

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 11. august 2025
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Christian Terp Møller
Sagsnr.: 2025-07169
Dok.: 3754020

Besvarelse af spørgsmål nr. 1248 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1248 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 10. juni 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mikkel Bjørn (DF).

Peter Hummelgaard

/

Maria Carlsson

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1248 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, i hvor mange uopklarede sager om seksuelle forbrydelser politiet har sikret DNA-spor fra gerningsstedet, og angive, i hvor mange af disse sager politiet har foretaget slægtsforskning? Vil ministeren endvidere redegøre for, i hvor mange af sagerne med DNA-spor fra gerningsstedet, der er indtrådt strafferetlig forældelse, og kommentere, om forældelsesreglerne giver udfordringer i forhold til strafforfølgning med de nye moderne efterforskningsmetoder, herunder slægtsforskning, og om dette giver ministeren anledning til nærmere overvejelser af reglerne for strafferetlig forældelse i sager om seksuelle forbrydelser?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet har forstået spørgsmålet som et spørgsmål om slægtskabssøgning, idet politiet endnu ikke har gjort brug af genetisk slægtsforskning. Rigspolitiet kan herefter oplyse, at politiet i dag foretager slægtskabssøgning ved brug af oplysninger i Det Centrale DNA-profilregister (DNA-registret). Slægtskabssøgning er et efterforskningsredskab, hvor der foretages manuel søgning efter mulige nære slægtsrelationer til en formodet gerningsperson ved sammenligning af et DNA-spor (en sporprofil) med eksisterende DNA-profiler (personprofiler) i DNA-registret. Eventuelle positive resultater af søgningen vil herefter indgå i politiets efterforskning.

Folketinget vedtog den 11. juni 2025 et lovforslag om ændring af retsplejeloven, hvorefter politiet fra 1. juli 2025 vil kunne anvende genetisk slægtsforskning i uopklarede sager om bl.a. terror, voldtægt eller drab ved at fremsende oplysninger fra et dna-spor til sammenligning med oplysninger fra en kommerciel dna-baseret slægtsforskningsdatabase. Såfremt der ved sammenligningen fremkommer et resultat, vil politiet gennem traditionelle slægtsforskningsmetoder forsøge at udfinde relevante slægtsrelationer, som politiet kan undersøge videre i efterforskningen i den hensigt at identificere en formodet gerningsperson. Disse slægtsrelationer kan være mere fjerne, end hvad der kan fremkomme ved slægtskabssøgning.

For så vidt angår politiets anvendelse af slægtskabssøgning er det ikke muligt elektronisk at trække oplysninger fra politiets systemer om antallet af uopklarede sager om

seksualforbrydelser, hvori politiet har sikret DNA-spor fra gerningsstedet, idet oplysninger om sikring af DNA-spor, eller om, hvorvidt en sag er uopklaret, ikke er registreret som søgbare oplysninger. Besvarelsen af spørgsmålet vil derfor kræve en manuel gennemgang af et meget stort antal sager. NSK har oplyst, at der pr. 13. juni 2025 er foretaget slægtskabssøgning i 29 straffesager i alt, og at otte af disse vedrører seksualforbrydelser.”

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet desuden indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Det er ikke ved elektronisk datatræk muligt at tilvejebringe oplysninger om, hvorvidt der i sager vedrørende seksualforbrydelser, der er registreret med afgørelsestypekoden ”forældet”, jf. straffelovens § 93, er sikret DNA-spor fra gerningsstedet.”

2. Det er en kerneprioritet for regeringen, at politiet er rustet til hurtigt og effektivt at efterforske og opklare forbrydelser. Regeringen ønsker derfor, at politiet skal benytte de værktøjer til opklaring af sager, som nye metoder, teknologier mv. giver mulighed for. Dette omfatter også anvendelsen af slægtsskabssøgning og genetisk slægtsforskning.

Jeg har med tilfredshed noteret mig, at politiet – efter opfordring fra min forgænger i september 2022 – er begyndt at bruge politiets eget dna-register til at søge efter slægtsrelationer i relevante sager (slægtsskabssøgning).

Derudover har regeringen – som det også fremgår af Rigspolitiets udtalelse – i indeværende folketingssamling fremsat et lovforslag, som tilvejebringer en særskilt retlig ramme for politiets anvendelse af genetisk slægtsforskning som efterforskningsmiddel i dansk politi. Lovforslaget blev vedtaget af Folketinget den 11. juni 2025 og trådte i kraft den 1. juli 2025.

Erfaringer fra udlandet har vist, at genetisk slægtsforskning kan være et effektivt redskab til at opklare meget alvorlige forbrydelser, som ikke har kunnet opklares ved brug af andre efterforskningsmetoder, herunder ved at søge i politiets eget dna-register. Genetisk slægtsforskning er således set anvendt i USA ved brug af kommercielle slægtsforskningsdatabaser, ligesom metoden i 2020 blev anvendt i forbindelse med et pilotprojekt i Sverige til brug for opklaringen af et 16 år gammelt dobbeltdrab.

Jeg både håber og tror, at vi med værktøjet kan sikre, at flere gerningspersoner bliver stillet til ansvar for deres grusomme handlinger.

Jeg kan i forhold til strafferetlig forældelse afslutningsvis oplyse, at udgangspunktet efter straffeloven er, at forældelsesfristens længde afhænger af strafferammen for den pågældende lovovertrædelse, og at forældelsesfristen regnes fra den dag, hvor den strafbare virksomhed er ophørt. For en række lovovertrædelser, som er begået mod personer under 18 år, er der fastsat særlige regler, som sikrer en længere forældelsesfrist, så det fortsat er muligt at gøre strafansvar gældende mod gerningspersonen, selv om offeret først er i stand til at anmelde forholdet, efter at den pågældende er blevet voksen. Derudover er det sådan, at overtrædelser af straffelovens bestemmelser om bl.a. incest og voldtægt ikke forældes, hvis overtrædelserne er begået mod en person under 18 år.

Forældelsesfrister i straffesager er almindelige, bl.a. fordi sagerne bliver sværere at opklare, jo længere tid der går. Bevisbyrden bliver sværere at løfte, og risikoen for forkerte afgørelser bliver større. Det kan også være tilfældet, selv om der eksempelvis er dna-spor i en sag, da der kan være brug for yderligere bevisførelse. Der er således gode retssikkerhedsmæssige grunde til, at vi har forældelsesfrister, og eventuelle ændringer af forældelsesfristerne kræver derfor grundige overvejelser.